

**EESTI VABATAHTLIK
MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE**

**MTÜ EESTI VABATAHTLIK MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE
VABATAHTLIKU MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE ARENGUKAVA
AASTANI 2020**

EESTI VABATAHTLIK MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE

www.vomare.ee

Koostatud: aastal 2012, Tallinnas

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

SISUKORD

KASUTATAVAD MÕISTED NING LÜHENDID	4
ARENGUKAVA EESMÄRK	5
Olukorra kirjeldus aastal 2011	5
Põhilised probleemid	6
TEGEVUSVALDKOND I: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTESÜSTEEMI ARENDAMINE	8
Hetkeolukorra analüüs.....	8
Tegevusvaldkonna VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTESÜSTEEMI ARENDAMINE eesmärk aastaks 2020:.....	10
MEEDE 1: MTÜ EESTI VABATAHTLIKU MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE ARENDAMINE JA KOOSTÖÖMUDELI LOOMINE RIIKLIKE STRUKTUURIDEGA	10
MEEDE 2: AKTIIVNE OSALEMINE ÕIGUSLOOMES	11
MEEDE 3: INFORMATSIOONI- JA ANALÜÜSISÜSTEEMI LOOMINE	11
MEEDE 4: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE RAHASTUSPÕHIMÕTETE LOOMINE	12
MEEDE 5: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE ARENGUT TOETAVATE PROJEKTIDE KOOSTAMINE	12
TEGEVUSVALDKOND II: MEREPÄÄSTETEGEVUSE KORRALDAMINE.....	13
Tegevusvaldkonna MEREPÄÄSTETEGEVUSE KORRALDAMINE eesmärk aastaks 2020:.....	14
MEEDE 1: MEREPÄÄSTESÜNDMUSTE LIIKIDE JA TEHTAVATE TÖÖDE KAARDISTAMINE .	15
MEEDE 2: MEREPÄÄSTETÖÖ TEOSTAMISEKS VAJALIKE PÄÄSTEVAHENDITE HANKIMINE	15
MEEDE 3: ERIVÕIMEKUSTE ARENDAMINE VARAPÄÄSTE VALDKONNAS	15
MEEDE 4: ERIVÕIMEKUSTE ARENDAMINE MEREREOSTUSTE LIKVIDEERIMISE VALDKONNAS	16
MEEDE 6: OPERATIIVSE KOOSTÖÖ KORRALDAMINE RIIGIGA.....	17
MEEDE 7: PÄÄSTEVÕIMEKUSE JA REAGEERIMISVALMIDUSE PARANDAMINE NING RAKENDAMINE	17
MEEDE 8: MEREPÄÄSTETEGEVUSE KAJASTAMINE	17

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND III: ENNETUSTEGEVUS	18
Tegevusvaldkonna ENNETUSTEGEVUS eesmärk aastaks 2020:.....	19
MEEDE 1: SIHTGRUPPIDE KAARDISTAMINE JA ENNETUSMEETMETE VÄLJATÖÖTAMINE	19
MEEDE 2: LASTELE JA NOORTELE SUUNATUD ENNETUSTEGEVUS	19
MEEDE 3: KOHALIKELE ELANIKELE JA KÜLALISTELE SUUNATUD TEAVITUSTEGEVUS	20
MEEDE 4: OSALEMINE VEESPORDI JA –HARRASTUSTEGEVUSE TURVALISUSE REGULATSIOONIDE LOOMISEL	20
TEGEVUSVALDKOND IV: OSKUSTEGA VABATAHTLIKE MEREPÄÄSTJATE ETTEVALMISTAMINE	21
Tegevusvaldkonna OSKUSTEGA VABATAHTLIKE MEREPÄÄSTJATE ETTEVALMISTAMINE eesmärk aastaks 2020:.....	22
MEEDE 1: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE KOOLITUSSÜSTEEMI ARENDAMINE	22
MEEDE 2: BAASKOOLITUSE JA TÄIENDÖPPE PROGRAMMIDE RAKENDAMINE	23
MEEDE 3: KOOSTÖÖ ARENDAMINE ÜHISÖPPUSTEL	23
TEGEVUSVALDKOND V: RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ	24
Tegevusvaldkonna RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ eesmärk aastaks 2020:	25
MEEDE 1: PIIRIÜLESE KOOSTÖÖ ARENDAMINE SOOME MEREPÄÄSTESELTSIGA	25
MEEDE 2: OSALEMINE LÄÄNEMERE REGIOONI MEREPÄÄSTEALASES KOOSTÖÖS	25
MEEDE 3: OSALEMINE IMRF RAHVUSVAHELISTEL KONVERENTSIDEL NING EUROOPA REGIOONI AASTASEMINARIDEL	26
ARENGUKAVA ELLUVIIMINE	26
Arengukava koostamisel on lähtunud järgmistest kehtivatest seadusandlikest ja programmilistest dokumentidest:	27

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

KASUTATAVAD MÕISTED NING LÜHENDID

VAMEP – Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste (merepäästeühinguid koondav katusorganisatsioon)

VMÜ – vabatahtlik merepäästeühing

VMP – vabatahtlik merepääste

SMPS – Soome Merepäästeselts

VOSABASE – Volunteers for Safety of Baltic Sea (Vabatahtlikud turvalise Balti mere heaks 2011 – 2013)

VOMARE – Voluntary Maritime Rescue (Vabatahtlik Merepääste)

IMRF – International Maritime Rescue Federation (Rahvusvaheline Merepääste Föderatsioon)

JRCC – Joint Rescue Coordination Centre ehk Pääste- ja koordinatsioonikeskus ehk Merevalvekeskus

MRSC – Maritime Rescue Sub-centre (Kuressaare Merepääste allkeskus)

PPA – Politsei- ja Piirivalveamet

PA – Päästeamet

EL – Euroopa Liit

TPPS – Turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015. Heaks kiidetud Riigikogus 10. Juuni 2008 a.

Suuremad siseveekogud – näiteks Võrtsjärv ja Saadjärv, millel tehtav päästetegevus on riigi haldussüsteemis Päästeameti tegevusvaldkonnas.

Suurematel siseveekogudel teostatav päästetegevus – merepäästetööga analoogne tegevus, mida teostatakse siseveekogudel. Ei ole vetelpääste või rannavalvetegevus.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

ARENGUKAVA EESMÄRK

Käesoleva arengukava peamiseks eesmärgiks on sätestada vabatahtliku merepäästesüsteemi käivitamiseks ja jätkusuutlikuks arendamiseks vajalikud eesmärgid ja arengusuunad koos meetmetega nende rakendamiseks. Arengukava on aluseks koostöö korraldamisel partneritega ja võimaldab vabatahtlikul merepäästel merepääste valdkonnas positsioneeruda.

Kava realiseerimise tulemusena peaks olema loodud eeldused vabatahtliku merepäästesüsteemi loomiseks ning rahastamiseks riigi ja kohalike omavalitsuste poolt ning sellega seoses märkimisväärselt vähenema avaliku sektori kulud mereturvalisuse tagamisel, samuti tugevnema kodanikuühiskond. Samas peavad riigi poolt delegeeritavad kohustused olema tagatud ja soodustatud proportsionaalselt.

Arengukava vastuvõtmisega kohustub iga VAMEP liige järgima arengukavas sätestatud põhimõtteid ning tegema kõik, et arengukavas toodud eesmärgid saaksid täidetud.

Olukorra kirjeldus aastal 2011

Lähiaastatel on meresõit Eesti elanikkonna seas muutunud üha populaarsemaks. Rajatud on uusi väikelaevadele mõeldud sadamaid, mistõttu Eesti külastatavus väikelaevnikest välituristide poolt on suurenenud. On koostatud ja vastuvõtmisel riiklik merenduspoliitika dokument, milles nähakse mh ette väikesadamate võrgustiku rajamist Eesti rannikul 20 Nm vahemaa tagant, et tagada päevasõidu kaugusele tekkiv väikesadamate võrgustik rannikul. Järgmised merendustegevust toetavad Euroopa Liidu tugifondid avanevad aastal 2014. Viimase kümnendi sees on tasapisi arenenud vabatahtliku merepääste tegevus. Igapäevasest vajadusest lähtuvalt on moodustatud kolmanda sektori ühinguid, kes tegelevad põhitegevusena merepäästega. Merepääste on väga spetsiifiline valdkond, mille teostamisel tuleb arvestada erinevatest ohuallikatest lähtuvate riskiteguritega ning mis seetõttu nõuab teadmisi ja kogemusi paljudest valdkondadest.

Otseselt merepäästega tegelevaid mittetulundusühinguid koondab katusorganisatsioonina MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste, mis asutati 09. aprillil 2010. VAMEP-i koosseisu kuuluvad Viimsi, Käsmu, Toila, Lohusuu, Mustvee, Võrtsjärve, Muhu, Pärnu lahe, Paatsalu ja Hiiumaa ühingud. Kaetud on mitmed põhilise väikelaevaliiklusega koormatud piirkonnad Eesti rannikul.

Projekti VOMARE raames moodustati 2009. aastal vabatahtliku merepääste arendamiseks PPA, Soome Merepäästeseltsi ja VAMEP-i koostöös vabatahtliku merepääste arengurühm. Arengurühma töö kokkuvõttena valmis dokument „Põhimõttelisi seisukohti vabatahtliku merepääste arendamisest“. Alates 2011. aastast tegutseb arengurühm samade osapooltega projekti VOSABASE projekti vältel.

21.12.2011 toimunud Vabariigi Valitsuse istungil sai heakskiidu Politsei ja piirivalve seaduse ning meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse eelnõu, mis annab õigusliku regulatsiooni vabatahtlikule merepääste tegevusele. VAMEP on eelnõu algataja 2010 aastast ning üks autoritest. VAMEP on aktiivselt osalenud eelnõu väljatöötamises algusest

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

peale. Eelnõu menetlus algab Riigikogu Õiguskomisjonis 2012 aasta alguses.

VAMEP on alates 28.10.2010 Rahvusvahelise Merepääste Föderatsiooni (IMRF) liige. ARK-s registreeriti aastal 2011 esmaselt väikelaevu ja jette 1215 tk. Seisuga 31.12.2011 on ARK-s arvel 22069 väikelaeva ja 566 jetti.

TPPS 2011 aruande andmete põhjal toimus 2009. aastal 131 ja 2010. aastal 179 päästejuhtumit. Piirivalve poolt päästeti vastavalt 263 ja 212 inimest. Aastal 2010 oli hädas kokku 310 inimest. Mereõnnetustes hukkus aastal 2009. a. 11 ja 2010. a. 12 inimest, kadunuks jäi vastavalt üks ja kaks inimest.

PPA andmetel kasvas päästejuhtumite arv 2011. aastal 242-ni. Juhtumite arvu suurenemise põhjuseks oli peamiselt harrastusmeresõitjate arvu suurenemine. Kokku vajas 2011. aastal merel ja piiriveekogudel abi 469 inimest, kellest 289 päästeti ja 166 inimest pääsesid ise. Inimohvritega õnnetusi juhtus 2011. aastal 10, mille käigus hukkus 11 ja teadmata kadunuks jäi 3 inimest.

Põhilised probleemid

Põhilisemaks probleemiks on vabatahtliku merepääste õigusliku regulatsiooni puudumine. Kehtiv õigus küll lubab riigil kaasata merepääste tegevusse erinevaid partnereid, kuid ilma selgema õigusruumita ei ole seda ametlikult valmis tegema.

Vabatahtlike seisukohalt vaadelduna on põhilisteks probleemideks:

- Puudulik on riigipoolne terviklik visioon kutselise ja vabatahtliku merepääste arengust
- Riigipoolne kaasamine merepäästetegevusse on olnud passiivne
- Puudub riiklike struktuuride koostööd reguleeriv merepäästeseadus ning vastav SAR nõukogu
- Puudub jätkusuutlikkuse tagamiseks vajalik finantseerimine
- Puuduvad vahendid ja poliitilised kokkulepped avaliku sektori toetuse saamiseks ohutust tagava päästetehnika soetamisel, hooldamisel ja hoidmisel
- Tegevus- ja arenduskulud on mittetulundusühingute enda kanda
- Merepäästesündmustele reageerimise kulud on ühingute enda kanda
- Merepääste valdkonna ühtse koolitussüsteemi ja tegevuspraktika loomine toimub katusorganisatsioonis vabatahtlikkuse alusel ehk tasu saamata
- Puuduvad alused ühtseks koolitussüsteemiks, operatiivseks päästetegevuseks ning arengusuunad tulevikuks

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Riigi seisukohalt vaadelduna on põhilisteks probleemideks:

- Vabatahtlike tegutsemine on algusjärgus
- Riigi jaoks on vabatahtlike kaasamine merepääste tegevusse uus suund
- Vabatahtlike puhul ei ole hetkel tegemist kindla reageerimisajaga valves olevate üksustega
- Puudub selgus vabatahtlike ühingute reageerimisvalmidusest ning tegevus- ja arenduskuludest

Arengukava ülesehitus

Arengukava koosneb viiest tegevusvaldkonnast mis on vabatahtliku merepääste arendamiseks järgnevad:

Tegevusvaldkond I: **Vabatahtliku merepäästesüsteemi arendamine**

Tegevusvaldkond II: **Merepäästetegevuse korraldamine**

Tegevusvaldkond III: **Ennetustegevus**

Tegevusvaldkond IV: **Oskustega vabatahtlike merepäästjate ettevalmistamine**

Tegevusvaldkond V: **Rahvusvaheline koostöö**

Tegevusvaldkonnale seatud eesmärgi saavutamiseks teostatakse tegevusi, mis on koondatud meetmetesse.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND I: VABATAHTLIKU MERE PÄÄSTESÜSTEEMI ARENDAmine

Hetkeolukorra analüüs

Merepäästega tegelemine on olnud senini riigi ülesanne. Vabatahtlike merepäästeühingute tekkimiseks on tõuke andnud kiirema jõudmise vajadus abivajajani. Vabatahtliku merepääste teostamine on Eestis alles algusjärgus. Arendamist ja koostööd vajavad mitmed valdkonnad. VAMEP liikmeks on ka suurematel siseveekogudel päästetegevust teostavad ühingud. Siseveekogude päästetegevus kuulub õigusliku regulatsiooni ja riigisisese ülesannete jaotuse kohaselt Päästeameti tegevusvaldkonda. Suurtel siseveekogudel nagu Võrtsjärv ja Saadjärv, teostatav päästetegevus on oma iseloomult sarnane merepäästetegevuse ülesehitusele. Sellest tulenevalt sobib siseveekogude päästetegevuse oskusvaldkondadeks ja koolituse alusteks hästi just merepääste koolitusprogramm. Käesolevaks hetkeks loodud vabatahtlike merepäästeühingute toimimine on tagatud ainult ühingute omavahenditest. Kohalikud omavalitsused toetavad ühinguid piirkonniti erinevalt. Reguleerimata finantseerimise alusteta võtab ka riik olulise riski üldise merepäästetegevuse korraldamisel. Vabatahtlike ühinguid koondaval katusorganisatsioonil puudub finantseerimine, samas on katusorganisatsiooni ülesandeks koostööprojektide koostamine ja rakendamine. Osaliselt on ühingute tegevuskuludid kaetud Interreg IV toetusmeetmetest. Euroopa Liidu vahenditega finantseeritud projektide raames on olnud võimalik teha rahvusvahelist koostööd ning vahetada kogemusi süsteemide arendamiseks ja koolitustegevuse korraldamiseks. Vabatahtlikele merepäästjatele antud koolituste rahastajaks on senini olnud Euroopa Liit ning omafinantseeringu katjana vabatahtlikud ühingud, kohalikud omavalitsused ning VOSABASE projektis ka PPA.

Edaspidises jätkusuutlikkust tagavas rahastamises puudub selgus ja kindlus. Hetkel valitseb määramatus varapääste valdkonnas, kuna see tegevus ei ole otseselt riiklike merepäästestruktuuride prioriteet. Ometi on sellise tugitegevuse järele olemas tuntav avalik vajadus ja seda nii kohalike harrastusmeresõitjate kui ka Eestit väisavate välituristide seas. Varapääste võimekuse loomine ja selle operatiivse reageerimisvõimekuse tagamine on rahvusvahelise mereturismi arendamisel üheks olulisemaks teguriks.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Peamised saavutused

2011. aastaks oli Eestis loodud 10 ainult merepäästetegevusele orienteeritud vabatahtlikku ühingut. Neist 9 kuuluvad katusorganisatsiooni MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste. 2011. a. lõpuks on erinevatel merepääste koolitustel osalenud üle 100 vabatahtliku, 26 neist on saanud vabatahtliku merepäästja tunnistuse.

21 ühingute liiget omavad vabatahtliku merepääste koolitaja pädevust. VOMARE projekti abiga on ühingutele soetatud 4 päästepaati ja esmavajalik päästevarustus. Juba mitu aastat on tehtud tihedat ja konstruktiivset koostööd PPAGA läbi ühise arengurühma ning regulaarselt toimuvate ühisõppuste.

Algatatud on seaduseelnõu vabatahtliku merepäästetegevuse reguleerimiseks, mille mitmel kooskõlastusringil on aktiivselt menetluses osaletud. VAMEP on alates 28.10.2010 Rahvusvahelise Merepääste Föderatsiooni (IMRF) liige. Merepääste suunal tegutsevad kõrvaltegevusena ka mõned rannikul asuvad vabatahtlikud päästekomandod.

Peamised probleemid

Senini on vabatahtlikul merepäästel puudunud kirjeldatud arengusuunad. Finantseerimise süsteem ei ole välja töötatud. Vabatahtlikele pannakse kohustused, kuid jäetakse jätkusuutlikkuse tagamise meetmed tahaplaanile. Vähe on merepäästetegevuse arendamist avalikult kajastatud. Arendustegevused on algusjärgus ning paljud põhimõttelised ja eksistentsiaalsed küsimused ootavad lahenduste leidmist.

Indikaatorid

Vabatahtliku merepäästetegevuse arengusuunad on kirjeldatud ja arusaadavad. VMÜ-de ja nendes osalevate aktiivsete vabatahtlike arv on süsteemselt ja laevaliikluspiirkondi katvalt suurenenud. Õiguslikud alused tegevuseks on loodud. Koostöö riiklike struktuuridega põhineb pikaajasetel lepingutel. Finantseerimisalused on välja töötatud ja rakendatud. Riik ja kohalikud omavalitsused panustavad vabatahtlike merepäästeühingute päästevarustuse hankimisse ja hooldusesse. Vabatahtlik merepäästetegevus on ühiskonnas ja rahvusvaheliselt tunnustatud.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

**Tegevusvaldkonna VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTESÜSTEEMI ARENDAMINE
eesmärk aastaks 2020:**

***Järjekindla koostöö tulemusel on vabatahtlik merepäästetegevus
õiguslikult reguleeritud, toimiv ning integreeritud riikliku süsteemiga.***

Meetmed eesmärgi saavutamiseks:

- Meede 1: MTÜ Eesti Vabatahtlik Mere- ja Järvepääste arendamine ja koostöömudeli loomine riiklike struktuuridega
- Meede 2: Aktiivne osalemine õigusloomes
- Meede 3: Informatsiooni- ja analüüsisüsteemi loomine
- Meede 4: Vabatahtliku merepääste rahastuspõhimõtete loomine
- Meede 5: Vabatahtliku merepääste arengut toetavate projektide koostamine

MEEDE 1: MTÜ EESTI VABATAHTLIKU MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE ARENDAMINE JA KOOSTÖÖMUDELI LOOMINE RIIKLIKE STRUKTUURIDEGA

Peamised tegevused

VAMEP arengukavast ja tegevusplaanidest lähtuva finantseerimisvajaduse analüüsi koostamine. VAMEP õiguste ja kohustuste fikseerimine koostöö raamlepingus PPA-ga. Suuremate siseveekogude päästealase koostöö fikseerimine PA-ga. Üleriikliku merepäästetegevuse planeerimiseks, arendamiseks ja analüüsimiseks moodustatakse PPA ja teiste riiklike päästestruktuuride, kolmanda sektori ning vabatahtlike esindajatest merepäästenõukogu. Vabatahtlike esindajana merepäästepoliitika ühtses kujundamises nähakse keskorganisatsioonina VAMEP.

Vahetud tulemused

Vabatahtliku merepääste finantseerimise alused on koostatud. Koostöö raamleping PPA-ga ja lepingud vabatahtlike ühingutega on sõlmitud. Merepääste nõukogu on moodustatud. Merepääste nõukogu kujundab valdkondlikku merepäästepoliitikat.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 2: AKTIIVNE OSALEMINE ÕIGUSLOOMES

Peamised tegevused

Osalemine õigusliku regulatsiooni väljatöötamises, andmaks realistlikku, teadmistel ja parimal praktilikal põhinevat sisendit. Maksimaalse initsiatiivi kasutamine seaduseelnõu menetluse jooksul, et tagada toimiv vabatahtliku merepääste süsteem. Osalemine rakendusaktide väljatöötamisel. Osalemine suurematel siseveekogudel teostatava päästetegevuse õigusliku regulatsiooni loomisel.

Vahetud tulemused

Vabatahtlikku merepäästet reguleeriv õiguslik alus on loodud ja võimaldab parimal viisil abi osutada. Seadusest tulenevad rakendusaktid on välja töötatud ja kehtestatud, võimaldades praktikas vabatahtliku merepääste arengut. Suurematel siseveekogudel toimuv päästetegevus on reguleeritud ning tingimused on kokku lepitud Päästeametiga. Regulatsioonide väljatöötamisel on silmas peetud katusorganisatsiooni arendavat ja vabatahtliku merepääste kvaliteeti tagavat rolli ning finantseerimist ja mõistlikku halduskoormust vabatahtlikele ühingutele.

MEEDE 3: INFORMATSIOONI- JA ANALÜÜSISÜSTEEMI LOOMINE

Peamised tegevused

Ühtse informatsiooni- ja aruandlussüsteemi juurutamine, mis võimaldab päästesündmuste detailset analüüsi, optimaalset täiendõppe, ühisõppuste ning vajaliku varustuse hankimise planeerimist. VAMEP organisatsiooni tegevuse analüüsimine. Päästesündmuste lahendamise parima praktika analüüsimine. Iga-aastaste tegevuskavade koostamine arengukava alusel, arvestades välistegurite mõjusid. Informatsiooni edastamine kodulehel ja uues meedias.

Vahetud tulemused

Kõigi katusorganisatsiooni põhitegevuste planeerimise aluseks on koostatud statistikad ja analüüsid. Päästesündmustele reageerimine ja koolitustegevuse planeerimine on muutunud parimast praktikast lähtuvaks. Vajalik info on kättesaadav kodulehelt.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 4: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE RAHASTUSPÕHIMÕTETE LOOMINE

Peamised tegevused

Koondatakse ühtselt informatsioon merepääste ja suurematel siseveekogudel teostatava päästetegevuse ning arendustegevuste kulude analüüsimiseks. Luuakse tugev toimiv keskorganisatsioon partnerina riiklikele struktuuridele. Pakutakse välja finantseerimise jaotumine riigi, kohaliku omavalitsuse ja teiste toetajate vahel. Luuakse alused riigipoolseks finantseerimiseks, et tagada jätkusuutlik areng. Analüüsitakse täiendavaid võimalusi riigieelarveliste vahendite saamiseks. Leitakse võimalused kaas- ja toetusfinantseerijate kaasamiseks. Peetakse läbirääkimisi kindlustusandjatega varapääste tegevuse teostamise tingimuste üle. Analüüsitakse vabatahtliku kindlustussüsteemi loomist Trossi näitel või süsteemis.

Vahetud tulemused

Finantseerimine on tagatud läbipaistvalt ja pidevalt. Riiklik finantseerimine tagab kindluse vabatahtliku merepääste ning suuremate siseveekogude päästetegevuse reageerimisvõimekuse osas. On olemas ülevaade vabatahtliku merepäästetegevuse maksumusest ning toimiv tugev keskorganisatsioon. Merepääste ning suuremate siseveekogude päästetegevuse jätkusuutlik areng on tagatud. Finantseerivatele partneritele on kulude jaotus arusaadav. Rahastuspõhimõtted on rakendatud ja toimivad.

MEEDE 5: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE ARENGUT TOETAVATE PROJEKTIDE KOOSTAMINE

Peamised tegevused

Otsitakse võimalusi erinevate EL ja Eesti programmide finantsinstrumentide rakendamiseks vabatahtliku merepääste arendamiseks 2012-2013. Valmistatakse EL uue finantsperioodi piireülese koostööprogrammide merepäästeprojektide koostamiseks. Peetakse läbirääkimisi omafinantseeringu katjate leidmiseks riigi, kohaliku omavalitsuse ja partneritega.

Vahetud tulemused

Koostatud on uus vabatahtliku merepääste projekt ja see on saanud rahastuse EL uutest programmidest.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND II: MEREPÄÄSTETEGEVUSE KORRALDAMINE

Hetkeolukorra analüüs

Merepääste teostamine jaguneb otseseks inimelu päästmiseks ja vara päästmiseks. Merepäästetegevus koosneb otsingu- ja päästetegevusest. Hetkeolukorras on VAMEP liikmetel reeglina valmisolek ja koolitus reageerimaks veespordi ja väikelaeva õnnetusjuhtumitele. Samuti on harjutatud suurõnnetuste päästet koostöös riigiga. Vabatahtlikud ühingud on reageerinud iseseisvalt kümnetele merepääste sündmustele. Peipsi ja Virumaa rannikul on ühingute kasutuses spetsiaalselt merepäästeks ehitatud RIB-paadid, mis on soetatud EL vahendite abil. Teised ühingud kasutavad reeglina partnerite või liikmete isiklike vahendid. Tallinna ja Muuga lahe piirkonnas on kasutada kolm suurt ja kiiret RIB-paati. Lääneranniku ühingute varustus alustega on erinev – alates kaluripaadist ja lõpetades väiksema reisilaevaga. Reageerimiskiirus ja võimalused on ühingu eri erinevad. On levinud põhimõte, et abi osutav ühing otsustab konkreetses situatsioonis, millisel viisil ja kas tal on võimalust abi anda. Ühingute üldised reageerimisvõimalused ja ajad on kajastatud ühingute endi või katusorganisatsiooni kodulehel www.vomare.ee. Eestit külastavate mereturistide arvukuse tõstmiseks nähakse varapääste arendamise erilist vajadust. Lisaks ujuvvahenditele on erinev ka vabatahtlike merepäästjate isikukaitsevarustus. Peipsi-äärsetel ja Virumaa ühingutel on olemas meeskonna kuivülikonnad ja muu varustus kuni kiivriteni. Teistel on varustuse tase ebaühtlane. Põhiliselt kasutatakse isiklikku või partnerite varustust. Vähemalt 60-tunnise merepäästja koolituse on läbinud 26 ühingu liiget. Merepäästetegevust finantseerivad ühingud ise. Suureks abiks näiteks koolituste finantseerimisel on Kesk-Läänemere Interreg IVa programmist finantseeritav projekt „Vabatahtlikud turvalise Balti mere heaks 2011 - 2013“ (VOSABASE). Ühiskonna üldine teadlikkus merepääste valdkonnast on suhteliselt madal.

Peamised saavutused

Peamiseks seniseks saavutuseks võib lugeda VOMARE programmi rahastuse toel nelja ühingu (Mustvee, Lohusuu, Toila ja Käsmu) merepääste varustuse soetamist. Ülejäänud VAMEPiga liitunud merepäästeühingud on iseseisvalt ja oma vahenditest korraldanud päästealuste ja vahendite olemasolu. Tegutsetakse isiklike või partnerite alustega. Riik on andnud Pärnu Lahe Merepääste Seltsile üle ka ühe väiksema laeva, mida võib pidada hea pretsedendi loomiseks. Hetkel teenindatakse abivajajaid omavahendite arvelt, ilma riikliku toetuseta. Mõningate kulude katmise on enda peale võtnud kohalikud omavalitsused. Vabatahtlikku merepääste tegevust reguleeriv õiguslik alus on loomisel. 2011 aasta lõpus sai seaduseelnõu Vabariigi Valitsuse heakskiidu ja on saadetud Riigikokku. On loodud infokeskkond kodulehe ja Facebooki lehe näol, kust on võimalik leida infot merepäästeühingute ja nende reageerimisvõimekuse kohta. Peetakse ühist statistikat läbiviidud päästesündmustest. Arendatakse koostööd Pääste ja koordinatsioonikeskusega

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

(JRCC Tallinn ja MRCC Kuessaare).

Peamised probleemid

Ühtselt on kaardistamata ühingu olemasolev varustus ja vajamineva varustuse vajadus. Puudub terviklik ülevaade VMÜ-te tegevusspetsiifikast, pääste- ja erivõimekustest kohtadel. Tugevat arendamist vajab varapääste valdkonnale aluse panemine ja nende laiem kajastamine. Tegutsetakse omavahendite arvelt, ilma riigilt toetust saamata. Kohalike omavalitsuste toetus on ebaühtlane ning kaootiline. Päästetegevuse aluseks olev õiguslik regulatsioon on puudulik. Päästetegevuse teostamisel puuduvad ühtsed normatiivaktid.

Indikaatorid

Päästesündmustele reageerivate ühingu arv on tõusnud. Päästesündmustele reageerimise operatiivarvestuses on selged reageerimisajad ning mahud. Reageerimise kiirus on suurenenud. Suurõnnetuste jaoks on olemas reageerimisvõimekus, süsteem ja oskus. VAMEP ise ja tema liikmed on riigi usaldusväärseks partneriks. Lisandunud on täiendavaid võimekusi varapääste tegemiseks. Merepäästjate ohutus on tõusnud. Koostöö riigiga põhineb pikaajalistel lepingutel. Koostöö partneritega põhineb usaldusel. Merepäästesüsteemi toimimine on arusaadav laiemale avalikkusele. Merepäästjate motivatsioon päästesündmustel osalemiseks on tõusnud. Eestit külastab rohkem väikelaevnikest välisuriste.

Tegevusvaldkonna MEREPÄÄSTETEGEVUSE KORRALDAMINE eesmärk aastaks 2020:

VAMEP liikmete võimekus päästesündmustele reageerimiseks on tõusnud tasemele, mis vastab mereabi vajajate, riigi ning partnerite ootustele.

Meetmed eesmärgi saavutamiseks:

Meede 1: Merepäästesündmuste liikide ja tehtavate tööde kaardistamine

Meede 2: Merepäästetöö teostamiseks vajalike päästevahendite hankimine

Meede 3: Erivõimekuste arendamine varapääste valdkonnas

Meede 4: Erivõimekuste arendamine merereostuste likvideerimise valdkonnas

Meede 5: Täiendavatest vajadustest ja kohalikust spetsiifikast tingitud erivõimekuste arendamine

Meede 6: Operatiivse koostöö korraldamine riigiga

Meede 7: Päästevõimekuse ja reageerimisvalmiduse parandamine ning rakendamine

Meede 8: Merepäästetegevuse kajastamine

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 1: MEREPÄÄSTESÜNDMUSTE LIIKIDE JA TEHTAVATE TÖÖDE KAARDISTAMINE

Peamised tegevused

VAMEP kirjeldab koostöös PPAga merepäästesündmused millele ühingud reageerivad. Kaardistatakse päästevõimekus ehk see millistel tingimustel, milliste vahenditega ja milliseid ülesandeid suudetakse täita. Kaardistus on aluseks merepääste lepingute sõlmimisel PPAga ning läbirääkimistel partneritega.

Vahetud tulemused

VAMEP omab sisulist ülevaadet ühingute võimekusest mis on aluseks partnerite või huvigruppidega koostöö tegemisel. VAMEP liikmed ja PPA saavad aluse merepääste lepingute sõlmimiseks. MPÜ-d reageerivad väljakutsetele, mis arvestab nende päästevõimekust.

MEEDE 2: MEREPÄÄSTETÖÖ TEOSTAMISEKS VAJALIKE PÄÄSTEVAHENDITE HANKIMINE

Peamised tegevused

Koostatakse merepääste tööks vajalike vahendite ühtne arvestus ja hankeplaan. Leitakse jätkusuutlikud lahendused hangete finantseerimiseks. Peetakse läbirääkimisi Siseministeeriumi ja PPAga, nende vabanevate vahendite kasutuselevõtuks vabatahtlike ühingute poolt. Initsieeritakse mõtte PPA-ga ühishangetes osalemisest varustuse hankimisel, kui see toob kaasa kulude optimeerimise.

Vahetud tulemused

Soetusi teostatakse hankeplaanil alusel. Kuluefektiivsuse saavutamiseks on eelistatud VAMEPi poolt ühishangete teostamine. PPA on varustanud vajadusest lähtuvalt vabatahtlike ühinguid merepäästeks vajamineva varustusega. Targa majandamise tulemusel on võimalik hakkama saada vähemate vahenditega.

MEEDE 3: ERIVÕIMEKUSTE ARENDAMINE VARAPÄÄSTE VALDKONNAS

Peamised tegevused

Kaardistatakse varapääste erinevate liikide paiknemine. Arendatakse olemasolevaid

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

võimekusi läbi ujuvuskontrollivahendite soetamise. Vastavalt olemasolevate aluste võimekusele planeeritakse ja hangitakse varapääste vahendeid.

Vahetud tulemused

Vajadusest lähtuv piirkondlik varapääste materiaalne võimekus on tagatud. Suudetakse tagada hättasattunud aluse positiivne ujuvus. Vallatakse erinevates ilmastikutingimustes pukseerimise, samuti aluste madalikult ja karilt vabastamise tehnikaid. Omanikele või kindlustusfirmadele tekkinud kahju on vähenenud.

MEEDE 4: ERIVÕIMEKUSTE ARENDAMINE MEREREOSTUSTE LIKVIDEERIMISE VALDKONNAS

Peamised tegevused

Arendatakse olemasolevaid võimekusi läbi merereostuse lokaliseerimise vahendite soetamise. Vastavalt olemasolevate aluste võimekusele planeeritakse ja hangitakse reostustõrjevahendeid.

Tehakse ettepanekud Riikliku Reostustõrje Plaani muutmiseks, kaasamaks vabatahtlikke merepäästeühinguid. Töötatakse välja ja lepitakse kokku VMÜ-te roll merereostuse tõrjumisel.

Vahetud tulemused

Merereostuste lokaliseerimise (likvideerimise) võimekus on olemas. Vähendatakse keskkonnale tekkivat kahju.

MEEDE 5: TÄIENDAVATEST VAJADUSTEST JA KOHALIKUST SPETSIIFIKAST TINGITUD ERIVÕIMEKUSTE ARENDAMINE

Peamised tegevused

Arendatakse erivõimekusoskusi lähtuvalt erivajadustest ning kohalikust spetsiifikast olemasoleva isikukaitse ja kollektiivsete päästevahendite ning tehnika kasutamiseks hooaja välisel ajal, jääl ning üleujutuspiirkondades tegutsemiseks. Suuremate siseveekogude veepääste osas tehakse koostööd Päästeametiga. Analüüsitakse rahvusvahelist praktikat ja kogemusi analoogsetes olukordades päästetegevuste teostamiseks. Korraldatakse koostöökohtumisi Päästeametiga.

Vahetud tulemused

Analüüsitud on erivõimekuste vajadust ning vastavalt sellele on loodud esmane päästevõimekus. Hädalukorra lahendamise kavades on arvestatud VMÜ-te võimekusega. Inimelule ja varale tekkiv oht ning kahju on vähenenud.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 6: OPERATIIVSE KOOSTÖÖ KORRALDAMINE RIIGIGA

Peamised tegevused

Korraldatakse regulaarseid koostöökohtumisi PPA ja JRCC-ga päästetööde kvaliteedi tõstmiseks. Kohtumistega luuakse alus parima praktika rakendamiseks. Luuakse tingimused kohaliku tasandi suhtluse soosimiseks. Suuremate siseveekogude päästetegevuse osas tehakse koostööd PA-ga.

Vahetud tulemused

Vastastikused ootused on regulaarselt selgitatud ja vastavalt nendele korraldatakse tegevust. Merepäästesündmustele reageerimine toimub ladiusas koostöös. Kohalikul tasandil toimub hea koostöö. Suuremate siseveekogude päästetegevus põhineb koostööl PA-ga.

MEEDE 7: PÄÄSTEVÕIMEKUSE JA REAGEERIMISVALMIDUSE PARANDAMINE NING RAKENDAMINE

Peamised tegevused

Suurendatakse koolitatud merepäästjate arvu, et tagada kiirem reageerimine. Innustatakse merepäästeühingute loomisele suurema väikelaevaliikluse piirkondades, et abi saamise asukohad oleksid teineteisele lähemal. Lähtutakse riiklikust merenduspoliitikast, sadamate ja teiste organisatsioonide statistikast ning analüüsist.

Vahetud tulemused

Abi on vajajale kiiremini kättesaadav. Reageerimisajad väljakutsele on lühenenud.

MEEDE 8: MEREPÄÄSTETEGEVUSE KAJASTAMINE

Peamised tegevused

Merepäästetegevust kajastatakse meedias ja uues meedias. Osaletakse aktiivselt avalikes diskussioonides.

Vahetud tulemused

Tegevusest ja selle toimimisest on laiem üldsus teadlik.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND III: ENNETUSTEGEVUS

Hetkeolukorra analüüs

Viimastel aastatel on märgatavalt tõusnud nii PPA kui Päästeameti poolt tehtavate veeõnnetuste alase ennetustöö maht ja kvaliteet. Sellele vaatamata püsib veeõnnetuste alane statistika viimaste aastate lõikes suhteliselt muutumatuna. Suurem enamus uppumissurmades leiab aset siiski siseveekogudel ja ei ole seotud veesõiduki õnnetusega. Peamisteks mereõnnetuste põhjusteks on võimete ülehindamine, hooletus, alkoholi liigtarbimine, isikliku päästevarustuse mitte kasutamine aga samuti meresõiduohutuse seaduse mitmete punktide eiramine ning veespordiürituste korraldajate läbimõtetu tegutsemine. Kaasatavateks sihtgruppideks on merel käivad või mere ääres elavad inimesed. Vabatahtlike merepäästjate poolt tehtav ennetustegevus pääseb mõjule ka siseveekogudel toimuvate väikelaevaõnnetuste vähendamisel. Veeõnnetusalast ennetustegevust tuleks käsitleda ühtse tervikuna.

Peamised saavutused

VAMEP Vabatahtlikud merepäästeühingud on 2011 aastal korraldanud 32 erinevat ennetustööüritust. Suur osa nendest on olnud veeohutuspäevad lastele ja koolinoortele koostöös KOV-de, PA ja PPA-ga. Vabatahtliku merepääste tegevust on tutvustatud 2011 aasta Meremessil. Ohutut ja turvalist käitumist merel on kajastatud meediaväljaannetes ja kodulehtedel.

Peamised probleemid

Puudub ühtne veeohutusalase ennetustegevuse eelarveressursside kasutamine PPA, Päästeameti ja VMP ühingute poolt mis tagaks ennetustegevuse suurema efektiivsuse. Ennetustegevuse maht regiooniti on väike. Kaardistamata on peamised sihtgrupid ja neile suunatavad ennetuslikud meetmed. Puudub regulatsioon veespordiüritustel turvalisuse tagamiseks.

Indikaatorid

Päästevarustuse kasutamine on merel käijate seas loomulik. Isiklike päästevahendeid osatakse kasutada. Loodud regulatsioon veespordiüritustel turvalisuse tagamiseks. Mereõnnetuste arv ei ole proportsionaalselt suurenenud.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Tegevusvaldkonna ENNETUSTEGEVUS eesmärk aastaks 2020:

Tõhusa ennetustegevuse tulemusel on kasvanud mereohutusalane teadlikkus ühiskonnas ja vähenenud veeõnnetuste arv.

Meetmed eesmärgi saavutamiseks:

Meede 1: Sihtgruppide kaardistamine ja ennetusmeetmete väljatöötamine

Meede 2: Lastele ja noortele suunatud ennetustegevus

Meede 3: Kohalikele elanikele ja külalistele suunatud teavitustegevus

Meede 4: Osalemine veespordi ja -harrastustegevuse turvalisuse regulatsioonide loomisel

MEEDE 1: SIHTGRUPPIDE KAARDISTAMINE JA ENNETUSMEETMETE VÄLJATÖÖTAMINE

Peamised tegevused

Kaardistatakse sihtgrupid, kellele erinevad ennetustegevused suunatakse. Planeeritakse erinevatele sihtgruppidele sobivad ennetusmeetmed. Koostatakse ennetusprogrammid. Leitakse uusi väljundeid ennetustegevuse elluviimiseks.

Vahetud tulemused

Sihtgrupid on kaardistatud. Ennetusmeetmed on mõju avaldanud. Ennetusmeetmete mõju osatakse hinnata.

MEEDE 2: LASTELE JA NOORTELE SUUNATUD ENNETUSTEGEVUS

Peamised tegevused

Planeerida koolidele ja lasteasutustele suunatud teavitus- ja ennetustegevust, sh noorte laagreid, õppepäevi ja merehuviliste õpperingide tööd. Osaleda PPA ja PA poolt korraldatavates vee- ja mereohutusalastes kampaaniates. Suurendada ennetustegevuse mahtu regioonides kasutades selleks ära VAMEP liikmesorganisatsioonide oskusi ja piirkondlike õppebaaside võimalusi. Osaletakse KOV korraldatavatel turvalisus- ja ohutussündmustel. Kaasata noori merega seotud tegevustesse, õpetades neile esmaseid meremeheoskusi.

Vahetud tulemused

Laste ja noorte mere- ja veeohutusalane teadlikkus ning merepäästetegevuse populaarsus on tõusnud. Lastele ja noortele on juhtunud vähem veeõnnetusi. Läbi laste on

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

tõusnud nende vanemate veeohutusalane teadlikkus. VMÜ-de juurde on tekkinud noorte merepäästjate grupe.

MEEDE 3: KOHALIKELE ELANIKELE JA KÜLALISTELE SUUNATUD TEAVITUSTEgevus

Peamised tegevused

Analüüsitakse ja planeeritakse koostöös KOV-ga kohalike elanikele ja külalistele mõeldud teavitus- ja ennetustegevuste programm. Viiakse läbi ohutusalaseid teoreetilis-praktilisi sündmusi, kus pööratakse tähelepanu päästevarustuse kasutamisele väikesadamates, supelrandades. Kajastatakse ohutut merelkäimist meediaväljaannetes ja uues meedias.

Vahetud tulemused

Täiskasvanute riskikäitumine on vähenenud. Raskete tagajärgedega õnnetuste arv on vähenenud.

MEEDE 4: OSALEMINE VEESPORDI JA –HARRASTUSTEgevuse TURVALISUSE REGULATSIOONIDE LOOMISEL

Peamised tegevused

Analüüsitakse veesündmuste turvalisuse tagamiseks õigusliku regulatsiooni või põhimõtete loomise vajadust. Osaletakse regulatsioonide ja juhendite väljatöötamisel.

Vahetud tulemused

Veesündmustel juhtunud õnnetuste arv on vähenenud.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND IV: OSKUSTEGA VABATAHTLIKE MEREPÄÄSTJATE ETTEVALMISTAMINE

Hetkeolukorra analüüs

Vabatahtliku merepääste koolituse kavandamisel on lähtunud IMRF koolitusstandarditele vastava Soome Merepäästeseltsi koolitussüsteemist. Alustatud on vabatahtlike merepäästjate baaskoolituse loomisest ning oma koolitajate koolitusest. Vabatahtlike merepäästesüsteemi ülesehitamisel on esmajärjekorras koolitatud koolitajaid. Tänaased koolitajad on koolitaja koolituse läbinud Soome Merepäästeühingu juures Soomes ning Eesti pinnaltpääste ja esmaabi spetsialistide juhendamisel. Süsteemide sarnasust arvestades suudavad koolitajad tagada merepäästjate koolitamise Eestis. Koostatud on Eesti vabatahtlike merepäästjate baaskoolituse programm tegemisel on õppekavad ja vajalikud õppematerjalid. Riigikogu menetluses on vabatahtlikku merepäästetegevust reguleeriv seaduse muudatus, mille alamaktiga reguleeritakse ka merepäästja koolitusnõuded. VAMEP liikmetest omab koolitaja tunnistust 21 vabatahtlikku merepäästjat. Hetkel koolitatakse koolitajaid ja merepäästjaid Interreg IVa programmist rahastatava projekti VOSABASE raames koostöös SMPS koolitajatega. Eestis planeeritakse parema praktilise väljaõppe tagamiseks luua neli piirkondlikku õppebaasi, valides võimalustest ja geograafilisest paiknemisest lähtuvad asukohad. Õppebaasides kasutatakse kohalike ühingute taristut ja vahendeid. Koostöös soomlastega on kavandatud Peterburi vabatahtlike merepäästjate koolitus.

Peamised saavutused

VAMEP-I on olemas 21 PPA, SMPS, VAMEP ja Täiendõppekeskuse Teave poolt poolt väljastatud pädevustunnistusega koolitajat. Ühingute omavahendite ja projektivahenditega on alustatud piirkondlike õppebaaside loomist. Moodustatud on koolituskavasid, õppematerjale ja harjutusprogramme väljatöötav koolitajatest ja ekspertidest koosnev koolitusgrupp. Koostöös SMPS-iga on välja töötatud IMRFi standarditele vastav baaskoolituskava, mille oskusvaldkonnad katavad planeeritavaid riigipoolseid nõudeid.

Peamised probleemid

Puudub PPA poolt tunnustatud koolituskava, kuna seaduseelnõu on alles menetluses. Puudub selgus õppebaaside arendamise, õppevahendite ja -materjalide soetamise kulude edaspidisest katmisest. Selgusetu on ka baaskoolituse ja täiendõppe rahastamine.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Indikaatorid

Moodustatud on koolitusmeeskonnad, milles on arvestatud koolitajate spetsialiseerumist. Koolitussüsteem on rakendunud vabatahtliku merepäästja baaskoolituse osas ja arendatakse täiendõppe osas. Loodud on vajalik materiaalne baas piirkondlike õppebaaside toimimiseks, millega tagatakse koolituse kuluefektiivsus. Piirkondlikud õppebaasid on välja arendatud.

Tegevusvaldkonna OSKUSTEGA VABATAHTLIKE MEREPÄÄSTJATE ETTEVALMISTAMINE eesmärk aastaks 2020:

Kvaliteetse koolitussüsteemi tulemusel on koolitatud merepäästjad pädevad ning nende meeskonnad usaldusväärsed.

Meetmed eesmärgi saavutamiseks:

- Meede 1: Vabatahtliku merepääste koolitussüsteemi arendamine
- Meede 2: Baaskoolituse ja täiendõppe programmide rakendamine
- Meede 3: Koostööoskuste arendamine ühisõppustel

MEEDE 1: VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE KOOLITUSSÜSTEEMI ARENDAMINE

Peamised tegevused

Oskusvaldkondade kaardistamine ja õppemahtude täpsustamine. Luuakse I ja II astme õppe programm ja koolitusmaterjalid. Planeeritakse koolitusmeeskondade töö ja sõlmitakse kokkulepped koolitajatega. Planeeritakse ja koostatakse täiendusõppe moodulid lisaoskuste arendamiseks. Arvestatakse koolituskavade sobivusega suuremate siseveekogude pääste jaoks. Kavandatakse koolituse finantseerimise alused. Igal aastal koostatakse VAMEP vabatahtlike koolituskava, milles rakendatakse koolitusmeeskondi.

Vahetud tulemused

VAMEP koolitusprogramm on saanud PPA tunnustuse. VAMEP koolitab enda ühingu merepäästjaid ja on võimeline koolitust teenusena väljapoole pakkuma. Koolituse finantseerimine on selge ja arusaadav.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 2: BAASKOOLITUSE JA TÄIENDÕPPE PROGRAMMIDE RAKENDAMINE

Peamised tegevused

Baaskoolituse õppematerjalide ja harjutusprogrammide koostamine. Õppevahendite hankimine ja piirkondlike õppebaaside tegevuse käivitamine. Baaskoolituse õppegruppide komplekteerimine. Täiendõppekursuste korraldamine. Töötatakse välja vabatahtliku merepäästja kutsestandard arvestades kinnitatud baaskoolituse kavasid ning muid valdkonda reguleerivaid õigusakte.

Vahetud tulemused

VAMEP koordineerimisel korraldavad piirkondlikes õppebaasides koolitajate meeskonnad vabatahtlike merepäästjate baaskoolitust ja täiendõppekursusi. Süsteemse ja kvaliteetse koolituse baasil on süvenenud vabatahtlike teadmised ning paranenud oskused. Kutsestandard on kehtestatud.

MEEDE 3: KOOSTÖÖ ARENDAMINE ÜHISÕPPUSTEL

Peamised tegevused

Vabatahtlike ühingute ja PPA koostöös korraldatakse regulaarselt piirkondlikke ühiseid merepäästeõppusi. Õppused on ühiselt planeeritud ning suunatud erinevate merepäästeoskuste harjutamisele. Õppustele kaasatakse koostöö- ja päästeoskuste harjutamiseks ka VAMEP liikmeid kelle tegevuspiirkond on suuremad siseveekogud. Eraldi korraldatakse suuremate siseveekogude ühisõppusi Päästeametiga. Suurematele õppustele kaasatakse ka teisi riiklikke struktuure ja vabatahtlikke ühinguid.

Vahetud tulemused

Paranenud on koostöö VMÜ-de ja PPA vahel merepäästesündmuste lahendamisel. Suurõnnetuste puhul suudetakse operatiivselt mobiliseerida erinevaid organisatsioone ja nende tegevust efektiivselt juhtida. Suurematel siseveekogudel toimib hea koostöö PAGA.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

TEGEVUSVALDKOND V: RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Hetkeolukorra analüüs

Pikaajaline ja tulemusrikas koostöö SMPSiga on aidanud Eestisse tuua märkimisväärset hulgal vabatahtlikkuse alusel toimiva merepäästesüsteemi kogemusi. Vabatahtlikud on mitme aasta jooksul külastanud SMPS koolituskeskust ja õppusi Soomes. Sellised tegevused on toimunud eelkõige Interreg meetmest rahastatud projektide VOMARE ja VOSABASE võimalusi kasutades. VAMEP võeti IMRF liikmeks oktoobris 2010. Aktiivse liikmena on ta osalenud 2011. a. vältel IMRF Maailma Merepääste Kongressil Shanghais, Euroopa regiooni aastakonverentsil Oslos. Saadud teadmisi ja kogemusi vormistatakse infomaterjalideks.

Peamised saavutused

IMRF liikmelisus on andnud VAMEP esindajatele võimaluse osaleda rahvusvahelistel seminaridel ning luua otsekontaktid mitmete riikide vabatahtlike merepäästeorganisatsioonidega. Pikaajaline koostöö SMPS-ga on võimaldanud põhjalikult analüüsida Soome vabatahtliku merepääste toimetamist, osaleda nende parimatel koolitustel ning koolituse arendamistegevuses. Tihedat koostööd on alustatud ka Rootsi, Taani, Norra ja Islandi vabatahtlike merepääste-organisatsioonidega. Koostööd on alustatud ka Venemaa vabatahtlike merepäästeorganisatsioonidega.

Peamised probleemid

Rahvusvahelise koostöö ainus finantseerimise allikas on siiani olnud Euroopa rahast finantseeritavad projektid. Vabatahtlike merepäästeorganisatsioonide regionaalne koostöö toetab otseselt Läänemere strateegiat, kuid puuduvad vastavad finantsinstrumendid. Riiklike merepäästestruktuuride rahvusvaheline koostöö ei hõlma samasid struktuure.

Indikaatorid

Koostöölepped rahvusvaheliste partneritega Läänemere strateegiat toetavateks tegevusteks on sõlmitud. Toimub regulaarne info ja kogemustevahetus kõigis merepäästet puudutavates valdkondades. IMRF liikmena laiendatakse sidemeid ka teiste Euroopa riikidega – Inglismaa, Saksamaa, Holland. PPA liitumisel IMRF-ga tehakse laiemat koolituste- ja uuringutealast koostööd. Rahvusvahelisi kontakte laiendatakse läbi koolituste pakkumise ka meie lähinaabritele Venemaal, Lätis ja Leedus. Rahvusvahelist koolitustegevust rahastatakse nii riigieelarvelistest vahenditest kui EL piiriülestest koostööprojektidest.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Tegevusvaldkonna RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ eesmärk aastaks 2020:

VAMEP liikmeskond on aktiivne, uuendusmeelne ja usaldusväärne partner rahvusvahelises koostöös.

Meetmed eesmärgi saavutamiseks:

Meede 1: Piiriülese koostöö arendamine Soome Merepäästeseltsiga

Meede 2: Osalemine Läänemere regiooni merepäästealases koostöös

Meede 3: Osalemine IMRF rahvusvahelistel konverentsidel ja Euroopa regiooni aastaseminaridel

MEEDE 1: PIIRIÜLESE KOOSTÖÖ ARENDAMINE SOOME MEREPÄÄSTESELTSIGA

Peamised tegevused

Igal aastal kavandatakse ühiseid huvipakkuvaid tegevusi – koolitajate koolitused, merepäästeõppused ja –võistlused, erinevate regulatsioonide analüüs, aktuaalse info edastamine. Vajadusel sõlmitakse koostöölepped.

Vahetud tulemused

Ühistegevuste aluseks on aastased koostööplaanid ning täpsustavad koostöölepped.

MEEDE 2: OSALEMINE LÄÄNEMERE REGIOONI MEREPÄÄSTEALASES KOOSTÖÖS

Peamised tegevused

Kavandatakse Läänemeriikide merepäästekogemustega tutvumist, ühisseminare, ühiseid merepäästeõppusi ning vabatahtlike õppepraktika korraldamist teistes riikides. Taotletakse õppuste riiklikku ja EL piireülese koostööprogrammide projektide finantseerimist.

Vahetud tulemused

VAMEP rakendab oma liikmesorganisatsioonide tegevuses Läänemeriikide parimaid kogemusi. Mitmed ühingute esindajad on saanud võimaluse praktiseerida teiste riikide merepäästeühingutes.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

MEEDE 3: OSALEMINE IMRF RAHVUSVAHELISTEL KONVERENTSIDEL NING EUROOPA REGIOONI AASTASEMINARIDEL

Peamised tegevused

Osaletakse IMRF suurematel konverentsidel. Osaletakse 2012. a masspäästekonverentsil Göteborgis ning Euroopa regiooni aastaseminaril 2012. a Islandil. Peetakse läbirääkimisi 2013. a Euroopa regiooni seminari ja merepäästekonverentsi korraldamiseks Eestis. Taotletakse riiklikku finantseerimist rahvusvahelises koostöös osalemiseks ning Euroopa regiooni seminari korraldamiseks Eestis.

Vahetud tulemused

Rahvusvahelise koostöö finantseerimine on tagatud. Osaletakse iga-aastastel suurematel üritusel ning edastatakse saadud kogemused erinevatele partneritele Eestis. 2013. a on Eestis korraldatud kõiki merepääste-organisatsioone ühendav ja nende tegevuse tähtsust teadvustav IMRF Euroopa regiooni aastakonverents.

ARENGUKAVA ELLUVIIMINE

Arengukava viiakse ellu iga-aastase tegevuskava koostamise ja täitmise kaudu. Tegevuskava näeb ette numbrilised suurused ja võimalusel ka tegevuste täpsemad mõjud. Tegevuskava on aluseks konkreetsemate tegevuste elluviimisel aasta lõikes. Tegevuskavast tekib alus eelarve planeerimiseks ja koostamiseks.

Vajadusel täpsustatakse arengukava üks kord aastas ja võimalusel pikendatakse seda igal aastal ühe aasta võrra. Arengukava tegevuskava elluviimist korraldab VAMEP juhatus koos liikmete juhatustega. Arengu- ja tegevuskava täitmisest annab juhatus VAMEP liikmetele aru vähemalt üks kord aastas.

EESTI VABATAHTLIK MERE - JA JÄRVEPÄÄSTE

Arengukava koostamisel on lähtunud järgmistest kehtivatest seadusandlikest ja programmilistest dokumentidest:

- „RAHVUSVAHELINE MEREOTSINGUTE JA -PÄÄSTE 1979. AASTA KONVENTSIOON“
- „POLITSEI- JA PIIRIVALVE SEADUS“
- „MITTETULUNDUSÜHINGUTE SEADUS“
- „MERESÕIDU OHUTUSE SEADUS“
- „KODANIKUÜHISKONNA ARENGUKAVA 2011-2014“
- „KODANIKEÜHENDUSTE RIIGIEELARVELISE RAHASTAMISE KORRASTAMISE KONTSEPTSIOON“
- „EESTI TURVALISUSPOLIITIKA PÕHISUUNAD AASTANI 2015“
- „MEREPÄÄSTE PLAAN“
- „RIIKLIK REOSTUSTÖRJE PLAAN“
- „SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA ARENGUKAVA 2012-2015“

VABATAHTLIKU MEREPÄÄSTE ARENGUKAVA ON KOOSTANUD EESTI VABATAHTLIK MERE- JA JÄRVEPÄÄSTE AASTAL 2012 TALLINNAS